

## **Internationalizing Higher Education: From Policymaking to Action**

*Abdolreza Noroozi Chakoli*

*Editor-in-Chief of Scientometrics Research Journal: Scientific Bi-Quarterly of Shahed University, And Associate Professor, Department of Information Science and Knowledge Studies, Shahed University.*

*Email: Noroozi@shahed.ac.ir*

Nowadays, it is axiomatic that indicators involved in internationalizing higher education have gained higher importance in scientometrics with respect to their possible effects on science and technology development in different countries. Moreover, internationalizing higher education, on the account of countless economic, cultural, social, scientific, and even political benefits, is also high on the agenda of many countries. That is numerous countries have developed special and ongoing short-term, medium-term, and long-term plans in this regard.

In the meantime, the name of the United States should be mentioned as a country that could gain more than \$4 billion only in a period of 3 years from 2015 to 2017 by increasing 1.5% growth in international students' rate. Additionally, it is worth to mention that despite the existence of a clear policy with regard to attracting international students up to the early 2nd millennium, France has made steps to change the policies related to this area and has successfully attracted 6% of the international students in the year 2017. Continually in the year 2019, this country has aimed to grant scholarship to 15,000 international students, by doubling their budget.

This kind of growth is also seen in Germany as they have increased the number of their international students by 5% in the year of 2019. Similarly, Japan which has always provided most of its workforce from international students, is trying to reach its long-term goal of attracting 300,000 international students up to the year 2020 by conducting an AB Education program. This country could increase the growth rate of their international students by a total of about 60% and an average annual of about 12% in a three year period from 2013 to 2017. Additionally, the countries China and South Korea have also reported effective measures on their agenda about this matter. China with its 985 projects and South Korea with Brain Korea 21 are clearly making plans in this regard, and they could easily attract a major part of their university faculty members for collaboration in this context.

Needless to say that the policies of internationalizing higher education are neither limited to the European, American, and far Eastern countries, nor are also seen in neighboring countries such as Turkey and The United Arab Emirates. In the meantime, Turkey which is considered to be the main goal in high level documents and vision of science and technology of Iran, could act very successfully in attracting international students in the recent years and outmaneuver all other countries in the world in this area. This has been achieved by having more than 8 million international students which is considered to be the highest number of admissions in one country.

The importance of this issue throughout the countries has caused UNESCO to pay special attention to the matter and has heralds the necessity for preparation of new features for internationalizing higher education and thus providing the possibility for standard evaluation of the level of internationalizing higher education in different countries. Using these attributes brings a higher possibility to the experts of scientometrics for standard comparative evaluation.

Nevertheless, if we look passed the international evidence and come back to Iran, we should mention that in this country, in the level of high-level documents which is in fact considered to be the level of policymaking and to some extent programming, there is numerous evidence as indications of the attention that this country has focused towards internationalizing higher education besides many others. For instance, in the Comprehensive Scientific Plan of the country there are several evidence that the designers, editors, and authorities have all paid special attention to this issue. In the very first chapter of the Comprehensive Scientific Plan of the country which introduces “the main features of science, technology, and innovation system patterns”, communication and creating an active collaboration with the Islamic world and other countries is one of the main features explained in the aforementioned chapter. In addition, “expanding collaboration in the fields of science and technology with the authentic international scientific headquarters” has been introduced as one of the “eightfold macro goals of the science and technology system of the country” in the second chapter of the Comprehensive Scientific Plan of the country.

Moreover, in “the qualities of eligible matters of macro features of the country’s science and technology” in the second chapter of the Plan, “international participation” is considered special and several significant attributes dedicated to it indicates the importance of internationalization of higher education in the forenamed book. There are various cases ranging from the ones such as “scientific collaboration in publishing articles and international collaborative studies” to the ones such as “the number of the most cited articles”, “the number of newly founded fields for the first time in the country and in the world”, “the number of featured scientists influential in managing international societies”, “the number of invited speakers and members of scientific and leadership committees of authentic international conferences”, and “the student and expert attraction rate from other countries” mentioned among the features of this part.

Furthermore, to accomplish these goals and plans, there are effective strategies and proceedings mentioned in the fourth chapter of the Plan. For instance, the macro strategy 9

stipulated in this chapter, specifically points to “active and effective interaction in the field of science and technology with other countries, especially the countries of the Islamic world”. There has been several national proceedings under this macro strategy such as “creating research networks inside and outside of the country to release and exchange knowledge and technology that is in line with national priorities and to take advantage of global opportunities”, “increasing the admission of international students in order to spread the Persian language and laying the foundation for the scientific authority of the country with the priority of the Islamic countries”, “amendment and modification in language teaching methodologies , specifically the Arabic and English language in different academic levels”, “creating supportive occupations, granting academic scholarships and sabbaticals for research to increase the international collaborations of the universities and their presence in international scientific networks and societies”, “improving and developing inspirational and effective cooperation with the universities of the Islamic countries and taking advantage of the spots available in the universities of the leading countries in science and technology through exchanging students and professors and implementing joined training courses in prioritized fields of study”.

Obviously, all the presented evidence indicates the significance of the factors involved in internationalizing higher education in the world and also in Iran’s macro plans. However, the question here is that how much of these plans and policies have panned out so far? In other words, how many of these expected goals could our country have accomplished? How much is contributed to international students? How much have the professors and students collaborated in international programs such as sabbaticals, holding joined training courses, participation in international science conferences, presence in scientific committees, and leading authentic international congresses? When Turkey, as a neighboring and Islamic country, is considered to be the main goal in high level documents and has coherent plans about internationalizing higher education and could outmaneuver all the other countries in this area, how has our country acted upon the plans that have been made in order to accomplish them? And basically has anything been or is being done about this issue? If yes, how much of these proceedings have been planned and consulted with the students of Scientometrics?

The truth is that the observation, consistency, and comparative and analytical evaluation of the functions related to science and technology in this country and their adaptation with the predictions made in the high level documents are basic necessities for implementing the plans and this requires the consultation and collaboration of the Scientometrics experts.

## بین‌المللی‌سازی آموزش عالی: از سیاست‌گذاری تا اقدام

عبدالرضا نوروزی چاکلی

سردبیر پژوهش‌نامه علم‌سنجی، دوفصلنامه علمی- پژوهشی دانشگاه شاهد و دانشیار گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی دانشگاه شاهد.

Email: [Noroozi@shahed.ac.ir](mailto:Noroozi@shahed.ac.ir)

صفحه ۳-۱

شاخص‌های مربوط به بین‌المللی‌سازی آموزش عالی، به دلیل تأثیری که می‌تواند بر توسعه علم و فناوری کشورها داشته باشد، امروزه در مطالعات علم‌سنجی از جایگاه خاصی برخوردار شده است. از طرفی، بین‌المللی‌سازی آموزش عالی به دلیل مزیت‌های فراوان اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، علمی و حتی سیاسی که نصیب کشورها می‌کند، در صدر برنامه‌های کشورها نیز قرار دارد؛ بطوری که بسیاری از کشورها برنامه‌های کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت ویژه‌ای را در این زمینه تدارک دیده و در دست اجرا دارند. در این میان، باید از کشور آمریکا نام برد که با افزایش رشد ۱/۵ درصدی تعداد دانشجویان خارجی، فقط در دوره سه ساله ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۷ توانسته بیش از ۴ میلیارد دلار نصیب اقتصاد کشور خود کند. همچنین باید به فرانسه اشاره کرد که اگرچه تا اوائل هزاره دوم دارای سیاست روشن و مشخصی در خصوص جذب دانشجویان بین‌المللی نبود، اما با تغییر سیاست‌های خود در این زمینه توانسته در سال ۲۰۱۷ حدود ۶ درصد از دانشجویان خارجی را جذب کند و در ادامه در سال ۲۰۱۹ با دوبرابر کردن سهم دانشجویان خارجی، برای اعطای بورس تحصیلی به تعداد ۱۵ هزار دانشجوی خارجی هدف‌گذاری کرده است. چنین رشدی در کشور آلمان نیز دیده می‌شود بطوری که در سال ۲۰۱۹، کشور آلمان تعداد دانشجویان خارجی در کشور خود را ۵ درصد افزایش داده است. به همین ترتیب، کشور ژاپن که همواره بخش‌های عمده‌ای از نیروهای کار خود را از میان دانشجویان خارجی تأمین می‌کند، با به اجرا در آوردن برنامه *Abeducation* برای رسیدن به هدف بلندمدت خود در این زمینه که جذب ۳۰۰ هزار دانشجوی خارجی تا سال ۲۰۲۰ است، تلاش می‌کند. این کشور در طی دوره سه ساله ۲۰۱۳ تا ۲۰۱۷ توانسته است نرخ رشد دانشجویان بین‌المللی را در مجموع حدود ۶۰ درصد و بصورت متوسط سالانه حدود ۱۲ درصد افزایش دهد. بعلاوه، کشورهای چین و کره جنوبی نیز اقدامات مؤثری را در این زمینه در دستور کار خود دارند. چین با پروژه ۹۸۵ و کره جنوبی با برنامه *Brain Korea 21* به روشنی در این زمینه هدف‌گذاری کرده و به خوبی توانسته‌اند مشارکت بخش اعظمی از اعضای هیئت علمی و دانشگاه‌های کشور خود را برای همکاری در این زمینه جلب کنند. البته سیاست‌های بین‌المللی‌سازی در آموزش عالی تنها به کشورهای اروپایی، آمریکایی و کشورهای شرق دور محدود نمی‌شود، بلکه حتی در کشورهای همسایه‌ای نظیر ترکیه و امارات متحده عربی نیز چنین سیاستی دیده می‌شود. در این میان، ترکیه که در اسناد بالادستی و چشم‌انداز علم و فناوری ایران به عنوان هدف اصلی مطرح است،

در سال‌های اخیر توانسته در زمینه جذب دانشجویان خارجی بسیار موفق عمل کند و با در اختیار گرفتن بیش از ۸ میلیون نفر دانشجوی خارجی که بیشترین تعداد پذیرش دانشجوی در یک کشور محسوب می‌شود، گوی سبقت را بر باید و از این نظر خود را به صدر کشورهای جهان برساند. اهمیت این مقوله در بین کشورها باعث شده تا یونسکو نیز به این مقوله توجه ویژه‌ای نشان دهد و این سازمان بین‌المللی را وادار کند تا کار تهیه شاخص‌های جدید بین‌المللی سازی آموزش عالی را کلید بزند و به این ترتیب، امکان سنجش و ارزیابی استاندارد سطح بین‌المللی سازی آموزش عالی کشورها را فراهم سازد. با استفاده از این شاخص‌ها، امکان بیشتری برای ارزیابی تطبیقی استاندارد در اختیار متخصصان علم‌سنجی قرار خواهد گرفت.

با وجود این، اگر از شواهد بین‌المللی عبور کرده و به ایران بازگردیم، باید اشاره کنیم که در ایران نیز در سطح اسناد بالادستی که در واقع سطح سیاست‌گذاری و تا حدی نیز در سطح برنامه‌ای محسوب می‌شود، شواهد متعددی وجود دارد که همگی حکایت از توجه کشور به مقوله بین‌المللی سازی آموزش عالی بوده است. به عنوان مثال، در نقشه جامع علمی کشور شواهد متعددی وجود دارد که همگی نشان از توجه ویژه طراحان، تدوین‌کنندگان و تصویب‌کنندگان نقشه به این مقوله دارد. در همان فصل اول نقشه جامع علمی کشور که به معرفی «ویژگی‌های اصلی الگوی نظام علم، فناوری و نوآوری» می‌پردازد، برون‌مداری و ایجاد مشارکت فعال با جهان اسلام و سایر کشورها به عنوان یکی از ویژگی‌های اصلی نظام علم، فناوری و نوآوری ایران برشمرده شده است. همچنین، «گسترش همکاری در حوزه‌های علوم و فناوری با مراکز علمی معتبر بین‌المللی»، به عنوان یکی از «اهداف کلان هشتگانه نظام علم و فناوری کشور»، در فصل دوم نقشه جامع علمی کشور معرفی شده است. علاوه بر این، در «کمیته‌های اهم مطلوب شاخص‌های کلان علم و فناوری کشور» در فصل دوم نقشه، برای «مشارکت بین‌المللی» جایگاه ویژه‌ای تدارک دیده شده و شاخص‌های متعددی برای آن در نظر گرفته شده که بازهم نشان از اهمیت جایگاه بین‌المللی شدن آموزش عالی کشور در نقشه دارد. در میان شاخص‌های این بخش، از مواردی همچون «همکاری‌های علمی در انتشار مقالات و پژوهش‌های مشارکتی بین‌المللی» گرفته تا شاخص‌هایی همچون «تعداد مقاله‌های بسیار پرآستاد»، «تعداد حوزه‌های جدیدالتأسیس کشور نخستین بار در دنیا»، «تعداد دانشمندان برجسته و مؤثر در مدیریت مجامع بین‌المللی»، «تعداد سخنرانان مدعو و اعضای کمیته‌های علمی و راهبردی همایش‌های معتبر بین‌المللی»، «میزان جذب متخصصان و دانشجویان دیگر کشورها» و مانند آن به چشم می‌خورد. علاوه بر این، برای به بار نشستن این اهداف و برنامه‌ها، در فصل چهارم نقشه راهبردها و اقدامات ملی مؤثری نیز در نظر گرفته شده است. به عنوان مثال، راهبرد کلان ۹ مندرج در فصل چهارم نقشه، بطور خاص به «تعامل فعال و اثرگذار در حوزه علم و فناوری با کشورهای دیگر، به‌ویژه کشورهای منطقه و جهان اسلام» اشاره دارد. در زیر این راهبرد کلان، اقدامات ملی متعددی همچون «ایجاد شبکه‌های پژوهشی در داخل و خارج از کشور برای انتشار و تبادل دانش و فناوری متناسب با اولویت‌های ملی و بهره‌گیری از فرصت‌های جهانی»، «افزایش پذیرش دانشجویان خارجی به منظور گسترش زبان فارسی و بسترسازی مرجعیت علمی کشور با اولویت کشورهای اسلامی و منطقه»، «اصلاح و تحول در روش‌های آموزش زبان، به‌ویژه زبان عربی و انگلیسی در مقاطع مختلف»، «ایجاد سازوکارهای حمایتی، اعطای بورس‌های تحصیلی، فرصت‌های مطالعاتی و پژوهانه برای افزایش همکاری‌های بین‌المللی دانشگاه‌ها و حضور آنها در مجامع و شبکه‌های علمی بین‌المللی»، «تقویت و توسعه همکاری‌های الهام‌بخش و اثرگذار با دانشگاه‌های کشورهای جهان اسلام و بهره‌برداری از ظرفیت دانشگاه‌های کشورهای پیشرو در علم و فناوری از طریق تبادل استاد و دانشجو و

اجرای دوره‌های آموزشی مشترک در رشته‌های اولویت‌دار» و مانند آن در نظر گرفته شده است.

روشن است که تمامی شواهد ارائه شده، حکایت از اهمیت شاخص‌های مربوط به بین‌المللی‌سازی آموزش عالی در جهان و همچنین در برنامه‌های کلان ایران دارد. اما سؤال اینجاست که سیاست‌گذاری‌ها و اقدامات پیش‌بینی شده نقشه در این زمینه تا چه میزان به ثمر نشسته است؟ به بیانی دیگر، کشور تا چه میزان توانسته است به این برنامه‌های کلان پیش‌بینی شده در نقشه، جامه عمل بپوشاند؟ سهم دانشجویان بین‌المللی در دانشگاه‌های کشور به چه میزان است؟ سهم مشارکت اساتید و دانشجویان کشور در برنامه‌های بین‌المللی نظیر فرصت‌های مطالعاتی، برگزاری دوره‌های آموزشی مشترک، شرکت کنفرانس‌های علمی، حضور در کمیته‌های علمی و راهبری کنگره‌های معتبر بین‌المللی به چه میزان بوده است؟ در شرایطی که ترکیه به عنوان کشور همسایه و مسلمان و که به عنوان یکی از اهداف در اسناد بالادستی کشورمان مطرح شده، برنامه‌ها و اقدامات منسجم و مؤثری را برای بین‌المللی‌سازی آموزش عالی در پیش گرفته و توانسته در رقابت از کشورهای پیشرو نیز در این زمینه پیشی بگیرد، اقدامات کشورمان برای نیل به اهداف تعیین شده در نقشه جامع علمی کشور چگونه بوده است؟ و اساساً آیا رصدی در این زمینه در کشورمان صورت گرفته یا صورت می‌گیرد؟ و برای انجام این رصد، تا چه میزان برنامه‌ریزی شده و تا چه میزان از توان دانش‌آموختگان علم‌سنجی در این زمینه بهره‌برداری شده است؟

واقعیت این است که رصد، پایش و ارزیابی تطبیقی و تحلیلی عملکرد علم و فناوری کشور و انطباق آن با پیش‌بینی‌های انجام شده در اسناد بالادستی و مواردی از این دست، جزو ضرورت‌های بنیادین پیاده‌سازی نقشه محسوب می‌شوند و اجرای صحیح و نظام‌مند این فرایند، پیش از هر چیز مستلزم جلب مشارکت و بهره‌مندی شایسته از دانش‌آموختگان و متخصصان علم‌سنجی در این عرصه است.